

LENIN JA SALASIGARETID

“Uuuuh”, ohkas Lenini kuju tuseselt kui järjekordne pilusilmadest koosnev ekskursioon Narva linnuse sissekäigust edvistades sisse tormas. Neid pisikesi, süsimustade juustega suslikke ei talunud metallist Vladimir silmaotsaski. Kui kohalikud linnaelanikud suhtusid temasse üpriski ükskõikselt, ei pööranud talle, nõukogude suurriigi rajajale, erilist tähelepanu, siis tillukesed asiaadid võisid tema rauast keha lausa tunde oma sähvivate fotoapaartide välkumisega piinata. Ei, Lenin polnud üldsegi mitte tagasihoidlik mees, temale, suursugusele isikule, peaks iga mööduv kodanik tähelepanu pöörama, võtma vähemalt mütsigi peast ja lugupidavalt tervituseks pead noogutama. Kuid selline pillerkaar, mis juhtub alatasa siis, kui pilusilmad kambakesi tema otsas aelema hakkavad, on liiast isegi temale. Juba aastakümneid on ta ju tubliilt rahva rõõmuks ja niisama esteetilistel väärtustel püsti seisnud. Ei tea küll, kust kurat need pilusilmad nüüd kõik välja ronisid. Ja ega need sunnikud tule ju kunagi üksi või kaks, need tulevad alati mitmekümnekesi. Iga sellise piluka kaelas ripub üks masin, mis neile kõigile nii kohutavalt palju rõõmu pakub. Iga väiksemgi vaatamisväärsus vajab sellele masinale jäädvustamist. Just niimoodi sähvati ja sähvati tulistavad need pisikesed inimesed oma masinast välku igasse ilmakaarde. Loota, et Leninit, ajaloo üht suurkuju, nende masinate välg ei taba oli mõttetu. „Neetud, sealt nad juba tulevad, fotoaparaadid ähvardavalt minu poole suunatud,” torises Lenin. „Ohh kõikvõimas Jumal taevalaotuses, kingi mulle üks tornaado või vähemalt kasvõi paduvihma valing!” Tühjagi! Oli selle suve üks kaunimaid ilmasid, päike lõõmas meelitavalt pisikeste udutupsude tagant ning õhus hõljus magusat niidetud muru lõhna. „Teeks nad siis selle ühe kuramuse pildi ja kaoks! Aga ei...neil raiskadel on ju vaja teha sõbrapilte iga ühega neist kolmekümnest junnikesest. Kord Chao on pildil koos Cheniga, siis on Chao pildil koos Yaniga, siis jälle Chen, aga seekord hoopis koos Liuga. Oh kurat, ronige kõik koos ühisele pildile, tehke see klõps ära ja tõmmake siit jeehat!” Jälle käis sähvati, hele välg pimestas hetkeks Vladimiri nägemise. See ajas ta raevu. „Persse, sellest kuradi välgutamisest teil need silmad nii paganama pilukil vast ongi. Aga mina, rauast kuju, mina ju ei saa oma silmi kissitada igakord kui linnuke teie masinast minu poole lendab. Õhtul on mul nägemine jälle hägune ja ma ei näegi selle kauni koristaja-preila seeliku alla. Pagan teid võtku. Oh kui ma vaid saaks, kasvõi korraks, teile oma suurte kämmaldega äsada. Oi kui tore see alles oleks...”

Mõte liigutamise võimest vaevas seltsimees Lenini pead tihti. Ega ta ei soovinudki pidevalt ringi keksida nagu mingi lilla, tema tahtis lihtsalt vahest, kui väga vaja, teha mõne väikse liigutuse. Noh, näiteks siis, kui ülbe tihane tema põlveõndlast lollipeaga vaklasid otsima hakkab. Ai, kuidas see ajab sügelema. A mis sa teed, peab kannatama. Kui pole lihaseid antud, siis pole midagi teha. Siiski, mõelda sellest, mida kõike ette saaks võetud, kui jalad perse all liiguks, ikkagi ju võib. „Mina hakkaks miimiks, just nagu need valgeks puuderdatud nägude ja barettidega

prantslased seal Pariisis,” mõtles Lenin ükskord. „Neil pole vaja teha ju muud kui seista lollina näoga ühe koha peal ja paar korda mõnda jäset liigutada. Seejärel kõik möödunud ahhetavad ja külvavad nad üle raha patakatega. Mis mul viga seal seista oleks, ma ju mitukümmend aastat siin Eestimaa pinnal samas poosis seisnud. Pole mul kordagi jalg krampi läinud või tulnud häda põõsa taha kusele minna. Küll ma seal Pariisis saaks alles rikkaks meheks! Läheks käiks suurte rahadega Värskas sanatooriumis ära ning laseks ennast üle kullata. Palkaks isegi omale sulase, kes kõik need paganama pilusilmad ja tihased minu ümbert minema hirmutaks. Oi küll see oleks alles hea elu...”

Koos loojuva päikesega kadusid ka tüütud turistid ning muud muidusööjad. Kauni koristaja-preila asemel korjas murult paberinutsukest hoopis üks paksemat sorti mammike. „Huvitav, kuhu küll see kaunis siresäär jäänud on. Juba mitmendat päeva pean ma selle vanamuti tselluliidiseid kannikaid vahtima. Ju ta sai mõne parema otsa peale, milline noor siin vanade kujude vahel tööd ikka viitsiks teha. Oh, oleks ma vaid nii mõnikümmend aastat noorem, oi kuidas ma sel ajal kaunitult läikisin, mitte üht roosteplekki polnud küljes,” ohkas päevi näinud vanameister. „Sel ajal olid noored näitsikud nagu takjad minu küljes kinni. Küll mind siis alles silitati ja poleeriti ja...Vahest isegi tantsiti mu ümber, nii tore oli näha kirevaid seelikuid lehvitavaid noori näitsikuid minu ümber tantsu löömas. Pühade ajal pisteti mulle isegi pärg pähe! Vanad kommunistid ja sõjaveteranid viskasid tihtilugu minu seltskonnas viina. Aga üksi jõid vanad raisad, mitte üht tilka ei valand mulle. Ptüi!”

Lenini igaõhtuse heietamise katkestas kahtlane ähkimine-puhkimine väravate tagant. „Koristaja mutt on juba ammu läinud, kes see imeloom seal siis nüüd küll askeldab,” mõtles suurmees Vladimir. „Kiikaks hea meelega värava poole, aga...” Järgmisel hetkel kostis Lenini selja tagant kolinat ja noorte nolkide irvitamist. Seejärel kuulis ta enda poole lähenevaid samme. Piraki sai ta ühelt nolgilt vastu kukalt, teine samasugune pätt hakkas selle peale laginal naerma ning seisatas otse Lenini kaju ees. Ta vahtis oma punetava nina ja kiilaks aetud peanupuga otse kujule silma ning ütles ilmekalt:” Ooo kallis Valdimir Iljitš Lenin, teie truud alamad on saabunud!” See samune uljaspea tegi seejärel sügava kummarduse, hoides ühes käes peaaegu tühjaks joodud Lauaviina pudelit. Ta võttis sealt kamraadide aplausi saatel viimase mehise lonksu, hõõrus viinase suu käisesse ning viskas tühja pudeli klirinal vastu Lenini rinda kildudeks. „Ma väga vabandan, et me ei toonud teile, auline seltsimees Vladimir, ei nelke ega assortii komme,hõkk, aga see eest tõime me teile tähtsa sõnumi Berliini müüri tagant!” „Jah,hähäh,” irvitas Leninit kuklasse toksanud raskes joores tolgu ning hakkas vanameistri käe küljes nagu ahv turnima. „Meil paluti teile edasi öelda, et teie habe on ikka kuradima kole!” Nüüd hakkasid kõik kolm kiilaspääd suure suuga hirnuma. Kolmas, vast kõige koledama lõustaga kõlupea haaras taskust punase markeri ning lähenes julgete sammudega Vladimiri poole. Ta ajas küsiva näoga ühe oma kõrva kikki ning kuulatas. „Mis, mis, kallis seltsimees,” ütles ta. „Ah, et te ei tahagi enam kopitanud kommunist olla? Tahate meie poole üle tulla jah? Heh, no seda annab

korraldada!” Ta ronis keel suust ripakil kujule selga ning sodis punase markeriga Lenini otsaette suure rasvase haakristi. „Vat nii, kohe parem vaadata,” irvitas see peletis ning pistis punase markeri tagasi taskusse. „Davai kutid, kaome siit,” hüüdis viinapudeli vastu Lenini kuju purustad mehike. Kolm nolki pistsid ilgema kisa ja räuskamise saatel ajama, üks neist jäi hetkeks seisma, viskas hüvastijätuks Vladimirile kulpi ning sõnas: „Ärme siis võõraks jää, kallid seltsimees!”

Lenin polnud ealeski sellise alanduse osaliseks saanud. Jah, oma pika eluea jooksul oli ta kokku puutunud igasuguste joodikute ja põmmpeadega, aga selliseid pätte polnud ta kunagi kohanud. Kohelda teda, leninismi rajajat, nagu mingit tallaalust....no on ikka jultumust! Küll ta proovis oma jäsemeid liigutada, saaks vähemalt ühelegi neist nolkidest sahtli puhtaks lüüa, aga tuhkagi. Pole midagi alandavamat, kui lasta matside irvitamise saatel enda otsaette vaenlase märk kritseldada. Ta tundis, kuidas kogu tema hinge täitis püha viha, oi kuidas ta üritas ennast liigutada. Pärast tolguste lahkumist äng tema sees ei vaibunud, vaid see võimendus. „Püha issand, kes sa valitses taevast ja maad, tee ometi midagi! Selline pahategu, selline mõlaklus ei tohi jääda karistamata. Oi püha issand, kui sa üldse olemad oled, tee ometi midagiiiiiiiiiiii!!!”

Taevas Lenini kohal tõmbus äkitselt mustaks, tihedate pilvede taha peitusid nii tähed kui ka kuu. Jahe tuul tõusis ning ülevalt hakkas alla langema teravaid rahe kuulikesi. Sihvaki-sähvaki, just nagu pilusilmade fotoaparaadid ennist, hakkas pilvede vahelt välgunooli lendama igasse ilmakaarde. Kõik pilved kogunesid Lenini pea kohale kokku üheks suureks ja vihaseks superpilveks. Äkitselt jäi kõik vaikseks...polnud kuulda enam ei vihma sabinat ega müristamist, ainult suur pilv võbeles ähvardavalt vanameistri pea kohal. Järsku lõi kõik Lenini ümbert valgeks ning siis käis PIRRRRAAKKKIII!!! Paks välgu nool lendas täpselt vastu Lenini peanuppu, nii et kogu tema keha täitis tohutu annus elektrilist energiat. Ta tundis ennast nagu ei kunagi varem, ta tundis ennast vabana. „Raaaaaaaaaaaaahhhhhhhh,” karjus Lenin nii palju kui kopsust tuli. Tema rõõm oli üüratu, sest esimest korda elus suutis ta oma keha liigutada! Kuid selle asemel, et esmaskordse võime üle liialt rõõmustada, visata kasvõi üks kukerpall või hundiratas, hakkas Lenin metallseid hambaid krigistades suurte sammudega linna poole liikuma. „Nonii, kus need paharetid on, nüüd ma neile alles näitan,” torises ta, mütates mööda inimtühja hilisõhtust Narva linna. Ei läinudki pikalt aega, kui seltsimees Vladimir märkas kolme tolgust ühe vana ja väsinud bussipeatuse varjualuse all jõlkumas. Üks neist urineeris kergelt õõtsudes roostetava posti peale, teised kaks kritseldasid taskunoaga hoolikalt midagi pingile. Eks nad ikka seda haakristi sinna kritseldasid, mida muud. Väga vähetõenoline oleks see, et nad midagi kasulikku sinna kritseldaks, no Pythagorase teoreemi näiteks. Vimma täis Lenin haaras urineeriva nolgi riistast kinni, venitas selle suure jõuga pikaks nagu vooliku ning sidus õnnetu kiilaspea tillipidi selle samuse posti otsa. Seejärel võttis ta järgmise pahareti pea nagu korvpalli oma käte vahele ning ütles:”Poiss, kas sa Riinat oled näinud?” Segaduses kiilaspea vahtis Lenini poole ning ei saanud alguses sõnagi suust. Peatselt suutis ta kokutades siiski öelda:”No..no miks ma siis ei ole, m...m...meil ju piirid lahti.” Kättemaksuhimuline Lenin tema vastust ei kuulnud, kiire

liigutusega, sõrmed nolgi kõrvade külge kinnitatuna, tahtis vanameister pahareti kõrgele taevalaotusesse tõsta. Suure üllatusena ka talle endale, jäid tema pihku ainult samuse kiilaka kõrvad. Veritsev ja kõrvateda munapea pistis hirmsal kombel lõuguma ning pani koperdades jooksu. Ka kolmas pätt tahtis plehku pista, kuid Lenin sai tal kratist kinni ning tiris ta enda haardesse. „Sina pühi see sitt mu otsaeest ära, mis sa siia sodisid!” Hirmust värisev ja näost kaame sellike ei osanud muud peale hakata kui haliseda. „Uiiii, mul ei ole ju millegiga seda pühkida.” Vanameister sai seepeale veel vihasemaks ning viskas vaese tolguse plärtsti suurde poriloikku. Hoolikalt leotas Lenin seda vennikest seal, kuni ohver oli täiesti läbimärk. Ta surus porisest veest niretava päti enda lauba vastu ning hõõrus tugevalt edasi-tagasi senikaua, kuni laup puhas. Noormees kriunus valust, kui Vladimir ta enda raudsesse haardesse võttis ja talle kurjakuulutavalt otsa vaatas. „Nüüd korda minu järel,“ käratas Lenin ning hakkas tatti pritsides luuletama:

Matsati, matsati, mats!

Nätsu näris patsiga nats.

Küll see on alles maitsetu näts,

Mõtles nats kel kuklas pats.

„Ma-ma-maa...” kokutas nolk. Seejärel andis Vladimir poisile sellise tugeva obaduse vastu tagumikku, et vaene mehike lendas suure kaarega Soomemaale. „Ärme võõraks jää,” karjus Lenin irvitavalt kaugenevale nolgile.

Tätku täis vanameister oli saanud oma kättemaksu. Oi kuidas tal oli selle üle hea meel, ta tundis nagu ta oleks praegu kõigeks võimeline, praegu saaks ta kõike, mis hing ihaldaks – ja just praegu oli Leninil ilgem rosolje isu! Sellise õige rosolje isu, kus on ikka heeringat sees nii et tapab. Teha rosolje ilma heeringata on sama hull, kui panna moosi Napoleoni koogi sisse. Küll inimestel tuleb vahest ikka lolle mõtteid pähe.

Näljane Lenin marssis torisedes mööda inimtühja ja pimedat Narva linna edasi tagasi, aga tutkit, leia sa keset südaööd kohta, kust rosoljet saaks. Pole ühtegi kohalikku kah silmapiiril, kellelt nõu küsida. Nii see vaene Vladimir kondas mööda linna, tegi kohe mitu ringi peale, paar autot vuhises kiiruga mööda, aga ega need sunnikud siis seisma jäänud. Pärast pikemat kõndimist märkas Lenin siiski ühe aukliku kõrvaltee peal kedagi käpukil askeldamas. „Hei sina seal, kus siin linnas korralikku rosoljet saab ka? Kuuled või?” Kuid tundmatu ei reageerinud, nii ametis oli ta keset autoteed millegagi. Lenin sammus käpukil mehele lähemale. Hetke jälgis ta tundmatut vaikides ning küsis siis uudishimulikult : „Mis asja sa siin õieti keset südaööd teed?” „Teed parandan, see on lausa kohutav kui palju auke siin linnateede peal on,” vastas higine mees tuseselt, ise samal ajal jalgadega midagi auku tampides. „Vladimir,” ütles Lenin, kätt

tervituseks pakkudes. „Stalnuhhin,” vastati talle, kätt pakkumata. Mitte, et Stalnuhhin oleks olnud ebaviisaks mees, lihtsalt praegu oli töö tegemise, mitte lobisemise aeg ja ega need augud ise ennast täis topi. Ta haaras kätte labida ning tõi lähedal asuvast kärust koormatäie süsimustasid rõngakesi, mis lendasid kaarega uude tee peal käratsevasse auku. Lenin uuris huviga, unustades hetkeks rosolje, Stalnuhhini töömeetodeid. „Omal ajal parandasime meie teid ikka killustiku ja liivaga...” podises Vladimir vaikselt. „Kellel siis tänapäeval killustiku ja liiva jaoks raha on,” hüüdis Stalnuhhin emotsionaalelt kätega vehkides. „Aga vaata barankad, vat neid saab poest hea hinnaga. Võõpad teised veel tõrvaga üle ja need peavad sul mitukümmend talve vastu!”

„Ah nii,” kogeles Lenin. „Ega need barankad vanad sunnikud on kõvad küll jah,” mõtles ta endamisi. Oli ta ju isegi kord barankat süües hamba murdnud.

„Vat nii jah,” vastas Stalnuhhin uhkelt, pühkides otsaesisel higimulli laiali.

„Kus ma siin linnas korralikku rosoljet saaksin,” meenus Leninile tema seletamatu isu roosaka salati järele.

„Rosoljet? Praegu kohe nagu vä,” oli Stalnuhhin Vladimiri küsimusest veidi segaduses.

„Praegu kohe jah.”

„Heh, kes siis südaösel rosoljet enam pakub,” irvitas Stalnuhhin ning lisas pärast hetkelist vaikimist: „Ega siin linnas peale selle kebabi nii hilja öösel enam midagi osta saagi.”

„Kas seal kebabi sees keedupeeti ja heeringat kah on,” uuris Lenin teraselist keelt limpsates.

„Kurat seda teab. Türklased seal midagi varda otsas müüvad, mine uuri ise. Näe, selle kollase maja esimesel korrusel...”

Vladimir viipas tänulikult Stalnuhhini poole käega ning liikus kiiretel sammudel kollase maja poole. „Kas teil rosoljet on,” päris näljane Vladimir üpriski ebaviisakalt türklaste toiduasutusse sisse marssides. „Ei meie müüme ainult kebabi,” vastas talle üks tumedate juuste ja silmadega tõmmu kolmekümnendates mees. „Aga kas seal kebabi sees heeringat ja keedupeeti on,” ei lõpetanud Lenin lollide küsimuste esitamist. „Heeringat ja peeti?” Tõmmu mees vangutas suud pahupidi ajades murelikult pead. Polnud ta eales heeringakebabist midagi kuulnud. Lenin tammus kahe jala peal nagu väike poiss, kellel piss põies pitsitab. „Ah sitta kah, andke siis mulle see kebab, olgu seal sees kasvõi lehma udar!” „See teeb 3,50 siis,” ütles türklane, kassamasinal nuppe vajutades. Vanameister Vladimiril ajas türklase jutt harja punaseks. Kuidas julgeb keegi temalt, ajaloo suurkujult, üldse raha küsida. „Kas sa üldse tead, kes ma olen,” päris ta tusaselt. „Ei,” vastati talle ükskõikselt, kassamasinal nuppe toksides. „Mina olen Lenin,” käratas vanameister. „No minupärast ole sa Lenin või Gennadi või Artjom, maksma pead ikka,” tõreles

türklane veidra kliendiga. Lenin kohkus, murelikult istus ta väikese tabureti peale ning ohkas. „Aga mul ei ole ju raha...”

Türklane läks juba päris vihale: „Mida sa tuled siia suure suuga heeringat ja peeti nõudma, kui sul endal pole sentigi taskus?!”

„Minul, rahvamehel, pole eales raha vaja läinud.”

„Ah mis sa plärad,” hakkas türklane naerma. „Kes siis tänapäeval ilma rahata hakkama saab. Kui sul raha nii hädasti vaja läheb, mine too siis mulle Venemaalt õige paar plokki odavaid sigarette. Nad raisad on siin Eestimaal suitsu hinna nii lakke tõstnud, et öudne, jäta või maha.”

„Oot misasja,” ei saanud Lenin türklase jutust aru.

„Eilane oled või? Näe, mina annan sulle raha, sina lähed üle piiri Venemaale, ostad sealt selle eest kaks plokki sigarette, pistad need endale põue ja marsid siis siia tagasi. Lihtne. Vaata ainult, et sa piirivalvuritele vahele ei jää. Selle vaeva eest saad mult, no ütleme 5 eurot.”

„Ah, et kohe tervelt 5 eurot jah,” tõusis Lenin erutusest püsti ning lisas: „Seda on päris palju eks?”

Türklane keeras jälle oma huuled tagurpidi krussi ning kehitas õlgu: „Noh, pooliku viina saab selle eest kätte küll.”

„Mis mul sellest viinast,” lõi vanameister muiates käega. „Mina tahan ikka Värskasse sanatooriumisse minna. Mõnuleda mudavannis ja lasta küüntevahelt sammalt välja kookida.”

„No siis sa pead ikka vähemalt parkümmend korda suitse toomas käima. Need sanatooriumid on tänapäeval ju paganama kallid.”

„Mis ta siis ära ei ole, õige mees tööd ei karda,” lõi Lenin uhkelt rusikaga vastu rinda ning vaatas nagu kangelane kaugusesse.

„Tohohh, sellist juttu siin Narvas tihti ei kuule. Näh võta,” ütles türklane ning ulatas Leninile 20 eurose. „Aga ära sa kohe praegu sinna piiritaha roni, kõik poed on ju kinni.”

„Selge pilt. Ma lähen viskan pargis vähekeseks siruli, jalad on pikast seismisest kangeks läinud,” vastas Vladimir ning lahkus kulpi visates einelast. Raske ohkega vajus vanameister pargis ühe tammepuu alla selili. „Vat kus luksus, ega neid kujusid palju siin ilmas pole, kellel avaneb selline imeline võimalus oma jalgu puhata. Noh, loomulikult on ju mõned õnnelikud kindralid ka hobuse otsa istutatud, aga enamikud kujud peavad ikka aastasadu enda jalgade peal seisma. Husseini kuju kah, heh, vana loll arvas, et oi kus rõõm, saab oma jalgu viimaks puhata, kui kari märatsevaid kodanikke tema, kuju ,Iraagis pikali lükkasid. Vaene loll saeti sajaks tükiks ning

visati prügimäele kõdunema. Oi ma oleks tema õnnetu nägu tahtnud sel hetkel näha, mõnel ikka kohe üldse ei vea...”

Homniku valguses ajas Lenin oma vanad koivad maast lahti ning liikus 20 eurone pihus piiripunkti poole. Lenin, nähes enda ees mitmekümne meetri pikkus järjekorda, ei heitnud meelt vaid sammus tuima näoga saba kõige tagumiseks lüliks. Järjekorras passimine oli ühele õigele nõukogude inimesele lausa sisse kodeeritud, järjekorras passides sai teistelt saatusekaaslastelt teada, mis maailmas tegelikult toimub ning üleüldse tulid järjekorras seistes alati kõige paremad ideed pähe. No ja mis temal, elu aeg ühe koha peal seisnud kujul, häda nüüd vähekene aega järjekorras passida. Ei läinudki palju aega mööda, kui üks tema ees seisnud pensionär Leniniga vestlusesse astus. „Mida tooma lähed, sigarette või ravimeid?” „Sigarette,” vastas Vladimir, mis siin ikka vaagida. „Ahah, mina lähen ravimeid tooma. Meil on apteegis tablettide hinnad nii kõrged, et kuku või pikali. Meie, vanad inimesed, eluaeg tööd rabanud, võime nende riigikogu tähtsate ninade arust kõik maha surra. Oi jah, õudne on see pensionäri elu tänapäeval. Jumal tänatud, et emake Venemaa paari sammu kaugusel on, sealt saab veel mõistliku hinnaga kraami poest osta. Tühja sellest, et mõnede tabelettide kehtivusaeg üheksakümnendatel otsa sai, eks nad kõik üks ja seesama mürk ole ju! Jah, ega see penionäri elu pole lihtne, aga mis sa teed, kuidagi peab ju hakkama saama. Oksa kah ei tõmba ennast, kes seda rippuvat vanainimest enam maha viitsib laest kiskuda. Siis ripu seal siniseks kärbund nägu peas, pärast naabri Olja kah kindlasti lobiseb teistele, et näe kus loll...Mina ikka tahan pehme mulla alla maetud saada. Tead, mul vana kolleeg Vera, õnnetu, lasti sugulaste poolt tuhastada. Kujutad sa ette, nagu mingi pagana põletasid tuleriidal tuhaks. Kohutav, kuidas siis”

Lenin ei suutnud seda loba enam kauem kuulata. Oli ta ju järjekorras passimisest ainult head kuulnud. Kas tõesti siin muud peale hädaldamise ei tehtagi? Ta haaras maast kaks teravat killustiku kivi ning surus need suure jõuga oma metallsetesse kõrvaaukkudesse. See aitas hästi, oli küll kuulda mutikese mulinat, kuid sõnadest õnneks aru ei saanud. Rahulikult passis ta veel mõne tunnikese sabas kuni viimaks jõudis kätte ka tema kord tolli ametniku poole pöörduda.

„Tere päevast,” ütles Lenin viisakalt.

„Dokumendid palun,” vastati talle tuima ilmega.

„Dokumendid? Kas sa siis mind ilma nendeta ei tunne ära või,” pahandas Lenin ametnikuga. Türklasele võis veel andeks anda, mis tema Nõulogude ajaloost teab, aga ametnik Venemaalt võiks ikka Leninit mäletada. „Ma olen Vladimir Iljitš Lenin.”

„Ahnii,” hakkas ametnik õelalt irvitama. Ta pöördus seejärel Leninit oma lobaga tüüdanud mutikese poole ning küsis: „ Ja kas teie, proua olete juhuslikult siis Anne Veski? Ning see vanamees seal taga on kangesti Jaak Joala moodi. Täitsa lõpp, täna on meil siin tõeline staaride paraad!” Tolliametnik hakkas suure suuga naerma, nii et tema kaks kuldhammast päikese

valgusele meelalt vastu peegeldasid. Muheledes võttis ta väidetava Anne Veski päevi näinud passi enda kätte ning andis nii Leninile mõista, et ilma dokumentideta teda Venemaale ei lasta. Vladimir oli selgelt nõrduinud, tusaselt virutas ta ühele lähedal asuvale Volkswagenile jalaga ning sammus seejärel tollipunktist minema.

„Sitta kah, kui need lollid ametnikuhärrad arvavad, et mingi tollipunkt mind Venemaast eemal hoiab siis nad eksivad. Vat nüüd võtan kätte ja ujun üle Narva jõe nagu ühele õigele mehele kombeks, küll nad siis aru saavad, kes siin Lenin ja kes Anne Veski on,“ torises Vladimir omaette. Sajatusi trotsides astuski vanameister Narva jõkke. Jõuliste sammudega sumpas Lenin mööda jõge edasi, kuni vesi üle pea tõusis. Oli aeg ujuma hakata. Lenin polnud ju varem ujunud, aga kui keeruline see ujumine ikka olla saab, kui koerad sellega juba hakkama saavad. Ta hakkas koera kombel ujuma ning alguses tundus kõik nagu toimivat, aeglaselt, kuid siiki, liikus ohtrasti vett pritsiv hiiglase mõõtu kuju Venemaa poole. Kuski keset Narva jõge löid vanameistri jalad aastakümnete pikkusest seismisest aga äkiselt krampi. Kohe nii hullusti krampi, et mõlemad koivad edasisest liikumisest tingimusteta keeldusid. Lenin hakkas abitult kätega vehkides jõkke vajuma. Tasapisi aina sügavamale jõe põhja vajudes läks Vladimiri tuju päris ära ning ta mõtles endamisi: „Pagan, kuhu ma üldse need sigaretiplokid tollitöötajate eest peitnud oleks? Skulptor vana loll ei viitsinud mulle ju ühtegi taskut ega parajalt suurt avaustki teha. Isegi põue pole ta mulle teinud. Mütsi alla kah ei saanud pista, selle ta vana sunnik keevitas mu pealae külge...“ Potsti! Lenin vajus oma krampis jalgadega sügavasse mudasesse jõe põhja. Kohe nii õnnetult, et muda täitsa põlvini. Üritas mis ta üritas, see vanameister Lenin, aga välja ta sellest mudasest jõepõhjast enam oma jõududega ei roninud. Pehme jõe põhi oli otsustanud ta vaese mehekesse enda embusesse võtta. „Nonii, oli sul lollil vaja sinna Venemaale ujuda? Nüüd passid igavesti siin jõe põhjas. Vaiksel kasvab adru sinu kulmude peale ning silmud teevad kubemesse pesa. Hakkad kaladele sotsialistlikust imest rääkima? Ptüi! Ja mis sina punnsilm vahid,“ käratas Vladimir teda uudistama tulnud angerjale.

„Punnsilm? Kas sa lesta kala oled üldse oma elus näinud, vot sellel kalal on alles lõust peas. Iga kord kui sellist meres näeme virutame uimega vasta vahtimist! Kes sina selline üldse oled, habeme järgi tahaks nagu säga pakkuda, aga...“ vastas piklik rohekas-hõbedane angerjas kulmu kortsutades.

„Ma ei ole üldse mingi kala. Ma olen Lenin, Nõukogude Venemaa rajaja ja muidu tähtis mees!“

„Ahnii, no ole siis Lenin, mul kama. Kuule a mis asja sa siin jõe põhjas teed üldse, jahid forelle või oled rohkem vetikate sõber,“ uuris angerjas.

„Mis ma siin teen? Kuule ma ei oska kohe nii paugupealt öeldagi, midagi ei tee, mis ma siin põlvipidi mudas ikka teha saan. Võibolla hakkab noorpaaride poolt sillalt jõkke visatud luku võtmeid koguma...“ kehtas Vladimir kokkunult õlgu.

„Tead, oota üks hetk, mul on sulle hea diil,” sõnas elevusest ringi siblav angerjas ning kadus mõneks ajaks vetikate vahele. Leninil oli see hetk ootamiseks olemas, kohe päris mitu hetke võis ta sellele angerjale lubada.

„Oh tuleks ta vaid tagasi, jõle üksik ja igav on siin vees.”

Ei läinudki palju aega mööda, kui angerjas naases koos ühe tundmatu inimest meenutava tegelasega. See salapärane tegelane, kes Leninit ühtelugu igast küljest uudistas ning oma kuldse hargiga torkis oli vetevana. Ta oli kiilaneva peaga, kõõrakas ja vähekene ülekaaluline pika roheka habemega vanamees, kelle alakeha asemel oli kala saba. „Ai, ära kurat torgi, valus on ju,” käratas Vladimir, kui vetevana oma terava hargi tema ribide vahele surus.

Vetevana ainult mühises tõsisel ilmel ning kostis: „See on hüva. See on hüva. Peabki valus olema.” Ta pöördus angerja poole ning mühises taas madalal häälel: „Temast võib asja saada küll, suur ja tugev purikas teine. Ainult uimed peame talle tegema, kuhu ta selliste peenikeste koibadega läheb.” Angerjas oli vetevana jutuga päri. Vetevana astus Leninile lähemale, noppis oma karvaste kõrvade seest välja kolm punakat marja ning pistis need Vladimirile suhu. Seejärel haaras ta vanameisti oma raudsesse haardesse ning suudles Leninit otse suule. See polnud mingi vanainimeste suudlus, kus kaks kortsus kuiva nägu kokku põrkuvad, see suudlus oli märg ja intensiivne. Vot sellised veidrused Leninile kohe üldse ei meeldinud, tülgestunult lükkas ta vetevana endast eemale nii, et tati nire meeste huulte vahel venis päris pikaks enne, kui lõplikult purunes. Hea meelega oleks ta kiilakale veidrikule vasta nina virutanud, kui poleks mingi imeline surin alakehas teda segama hakanud. See surin muutus aina tugevamaks, ta kaotas kontrolli oma kahe jala üle. Vaikselt sulandusid need kaks koiba üheks pikaks soomustega sabaks, mille otsa tekkis lai uim. „Mis sa passid velleke, anna aga uimele valu,” hüüdis vetevana julgustavalt Leninile. Ühe tugeva liigutusega lendas amfiib-Lenin veest välja, nagu delfiin, ning kukkus saltoga tagasi vette. Vana sõjaveteran Aleksei, kes jõe äärde põit tühjendama tulles antud vaatepildi tunnistajaks oli, naerdi pärast lastelaste poolt välja. Oh seda vanadust. Nagu noor hirveke, ujus Vladimir oma uut kehaosa kasutades mööda jõge ringiratast. Tema rumal lapsik naeratus ei tahtnud kohe kuidagi näost kaduda. Pärast mõningast trikitamist ujus Lenin vetevana ja angerja juurde ning ütles: „Tuhat tänu teile, tõesti!”

„Ega ma sulle neid uimi nüüd päris muidu kah ei kinkinud,” vastas vetevana isalikult.

„Tohohh, mis ma siis tänutäheks tegema pean,” päris Lenin.

Angerjas kõhatas ning selgitas murelikult: „Meil angerjatel on praegu rasked ajad. Enne Sargasso merre kudema minemist peame me siin Peipsi järves ja Narva jões korralikult pidu, sööme käärima läinud vetikaid ja kurameerime. Elad ju ikka korra, eks. Inimesed, aga vanad suslikud püüavad parimad vetikatest uimas isased kinni ning nii meil ongi meeste pöud

tekinud. Kohutav! Pooled angerjad lähevad Sargasso merre tagasi häbinägu peas, pole meest saanud ega midagi..."

„Kurb kuulda,” tõdeb Lenin ning lisab : „ Ja kuidas mina teid siis aidata saan?”

„Sina ujud mööda Peipsi järve ja Narva jõge ringi ning päästad angerjad inimeste püünistest välja! Kui väga tubli oled, siis võtame su isegi Sargasso merre kaasa,” vastas angerjas.

„Oh sa jutt! Olen alati reisida tahtnud. Lööme käed,” rõõmustas Lenin ning hakkas koos angerja ning vetevanaga käärima läinud vetikaid mekkima. Pikalt trallitasid nad sellel õhtul ning järgmine hommik, valutava peaga alustaski Lenin päästetöödega.

Ja sellepärast, kallid lugejad, see angerja kilo hind tänapäeval nii pagana kallid ongi!

